

ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Νέα μεταπολίτευση

Την ανάγκη μίας «νέας μεταπολίτευσης», με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ και ευθύνη και συμμετοχή του κ. Α. Παπανδρέου, υπογραμμίζει σ' αυτό του το άρθρο για «ΤΑ ΝΕΑ», ο κ. Λαλιώτης. Όπως αναφέρει το μέλος του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ, η νέα μεταπολίτευση έχει ως προαπαιτούμενο την ουσιαστική επανίδρυση του ίδιου του ΠΑΣΟΚ.

ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΟΥΝ μόνο λίγες ημέρες από το 3ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, ενός πατριωτικού, δημοκρατικού και Σοσιαλιστικού Κινήματος, που εκφράζει μια μεγάλη ιστορική και προοδευτική παράταξη.

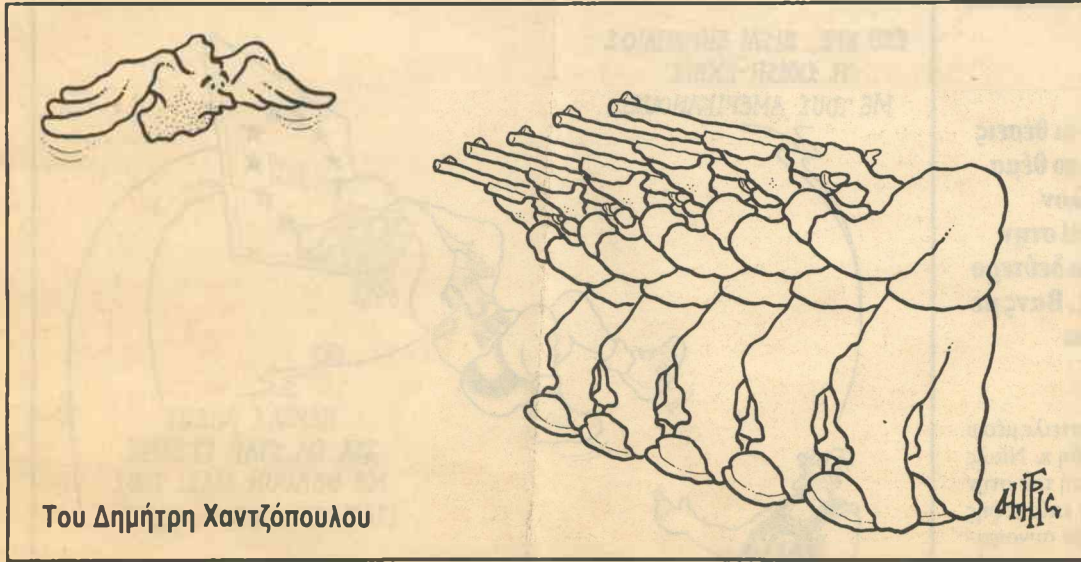
Όλοι πια διαισθάνονται ότι στο μεταίχμιο δύο ριζικά διαφορετικών ιστορικών κύκλων η κορυφαία συλλογική προσπάθεια και διαδικασία του Κινήματός μας δεν μπορεί να είναι ένα «μεταβατικό» και «μίξερ», ένα «ήσσονος σημασίας» και «χαμηλής πτήσης» Συνέδριο. Δεν μπορεί να είναι ένα Συνέδριο ρουτίνας και ανέξοδης ρητορίας, υποκρισίας και φαρισμισμού, μηχανισμών και ομάδων με καθοδηγούμενους και υποταγμένους προβληματισμούς για στείρους οργανωτισμούς, για συμβατές ή ασυμβίβαστες θέσεις και για αριθμούς των οργάνων. Δεν μπορεί να είναι Συνέδριο με αποπροσανατολιστικά στοιχεία και φιλαθλές ιαχές, για «δελφίνομαχίες» με πύρρες νίκης και καταμετρήσεις σταυρών σε έναν ακήρυχτο αλλά καταστροφικό «πόλεμο χαρακωμάτων». Σε μια κρίσιμη και οριακή περίοδο για την Ελλάδα και για το ΠΑΣΟΚ, μέσα στο Κίνημά μας όλοι και λιγοστεύουν αυτοί που διακατέχονται από το «σύνδρομο του Τιτανικού». Όλο και λιγοστεύουν και αυτοί που διεκδικούν με όλα τα μέσα την αποκλειστικότητα της πρώτης θέσης και το «πρόωρο» χρίσμα του καπετάνιου. Και εκείνοι που αναμένουν στο κατάστρωμα τη νομή και την κατανομή των εξουσιών και των νέων αξιωμάτων, χωρίς και αυτοί και εκείνοι να ενδιαφέρονται για την πυξίδα, τη γραμμή της πλεύσης, την ορατότητα, τις συνθήκες και το σκάφος.

Πιστεύω ακράδαντα, ότι συνολικά η δημοκρατική προοδευτική παράταξη καθώς και η συντριπτική πλειοψηφία των φίλων, των μελών και των στελεχών του ΠΑΣΟΚ με τις αγωνίες, τις ελπίδες και τις ευχές τους απαιτούν ένα Συνέδριο Ενότητας και Νίκης, Αναγέννησης και Προοπτικής.

Είμαι σίγουρος ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συνέδρων του ΠΑΣΟΚ διαθέτουν αυτονομία και αυτογνωσία. Είναι ελεύθεροι σύνεδροι, που με γνώμη και κρίση τους, με συνείδηση και ευαισθησία τους για την ίδρυση, τη διαδρομή και το μέλλον του Κινήματός μας θα συμβάλουν μέσα από ανοιχτό και ζωντανό διάλογο στις γνήσιες αντιπαραθέσεις και στις γνήσιες συνθέσεις των ιδεών, των προτάσεων και των θέσεων μας.

Έχουμε μια σπάνια ευκαιρία σε αυτό το Συνέδριο με τη συμμετοχή και την ευθύνη του ιδρυτή και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ Α.Γ. Παπανδρέου, όλοι μαζί, να καλλιεργήσουμε τη φύτρα για μια νέα μεταπολίτευση, όπου τα δεδομένα της θα σηματοδοτούν έναν ορατό χρονικό ορίζοντα των επόμενων δύο δεκαετιών.

Η χώρα μας και η κοινωνία μας χρειάζεται μια ωστική δύναμη, μια αναγεννητική προσπάθεια που θα επιβάλλει μέσα στις

Του Δημήτρη Χαντζόπουλου

συνθήκες Δημοκρατίας και Ελευθερίας τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση παντού σε όλους τους τομείς, στην πολιτική, στο Κράτος, στην Οικονομία, στην Εκπαίδευση, στη Δικαιοσύνη, στον Πολιτισμό. Αν αυτή η προσπάθεια συναντήσει αντιστάσεις είναι αναγκαίο να προχωρήσει κανείς στην ανατροπή της παλιάς τάξης πραγμάτων και όχι στη συνηκολόγηση και στη συμβίβαση με τις αναχρονιστικές δυνάμεις.

Έχω τη γνώμη, ότι το παλιό πολιτικό σύστημα αντιμετωπίζει ένα δραματικό δίλημμα: ή θα αυτο-μεταρρυθμιστεί ή θα καταρρεύσει. Τα παραδοσιακά κόμματα αν θέλουν να ζήσουν και να μεγαλοφυγήσουν και όχι απλώς να επιβιώνουν και να φυτοζωούν οφείλουν να ανασυνταχθούν. Θεωρώ σκόπιμο να κάνω ειδική μνεία μόνο σε ορισμένες θεματικές ενότητες, προκλήσεις, που έχουν σχέση με τη Δημοκρατία.

Τα παραδοσιακά κόμματα όπως και τα άλλα κόμματα αν θέλουν να ζήσουν οφείλουν να υπερασπιστούν με πάθος και πειστικότητα, με πράξεις και παραδείγματα την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της πολιτικής καθώς και τη χαμένη τιμή και αθωότητα του λειτουργήματος των πολιτικών.

Τα παραδοσιακά κόμματα όπως και τα άλλα κόμματα αν θέλουν να ζήσουν οφείλουν να απαντήσουν θετικά και αξιόπιστα στις προφητείες για το τέλος των ιδεολογιών. Τις απαντήσεις τις δίνουν οι άνθρωποι με τη δίνη της ζωής τους. Όσο υπάρχουν άνθρωποι με διαφορετικές φιλοσοφίες και υπαρκτά αναζητήσια, με διαφορετικές πολιτικές ευαισθησίες, με διαφορετικές κοινωνικές επιδιώξεις και διαφορετικά συμφέροντα, θα δημιουργούνται και θα τροφοδοτούν τον κόσμο με ιδέες, με προγράμματα, με ουτοπίες, με ελπίδες.

Τα παραδοσιακά κόμματα όπως και τα άλλα κόμματα αν θέλουν να ζήσουν οφείλουν να ομολογήσουν γιατί η κομματοκρατία με τα πολλαπλά πελατειακά συστήματα καθιστά τη Δημοκρατία μας ανοχύρωτη, αλλά και να ανατρέψουν με πράξεις αυτό το αρνητικό φαινόμενο.

Τα παραδοσιακά κόμματα όπως και τα άλλα κόμματα αν θέλουν να ζήσουν οφείλουν να μιλήσουν με παρηγορία πώς και γιατί το «πολιτικό χρήμα» διαδρώνει τους θεσμούς. Το «πολιτικό χρήμα» έχει ένα διπλό σκοπό, να συσσωρεύσει χρήματα-κέρδη με άνομο τρόπο στις επιχειρήσεις και τους μεσάζοντες και να αναπαραγάγει με ακριβοπληρωμένους τρόπους την εξουσία για μια μερίδα πολιτικών και για ορισμένα κόμματα. Γι' αυτή τη «χημική ένωση» πολλές φορές για το ρόλο του καταλύτη χρησιμοποιούνται ορισμένα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης με την ισχύ τους. Έτσι οι «ροές του χρήματος», οι «ροές της χειρα-

Άρθρο του υπουργού Κώστα Λαλιώτη, μέλους του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ

γωγικής πληροφόρησης της σκανδαλοθηρίας και της σιωπής», οι «ροές της εξουσίας» έχουν τις δικές τους συσχετίσεις και τις δικές τους συγκολλητικές ύλες.

Τα παραδοσιακά κόμματα όπως και όλα τα κόμματα αν θέλουν να ζήσουν οφείλουν να αποκαλύψουν με σθένος για τη σχέση της «Μεδιοκρατίας με τις αιχμάλωτες δημοκρατίες».

Πολλές φορές αναφερόμαστε με έμφαση στην 4η εξουσία. Από τότε που ο Μοντεσκιέ προχώρησε στη διάκριση των εξουσιών, έχουν περάσει πολλά χρόνια. Είχε μιλήσει τότε για τις 3 εξουσίες, τη Νομοθετική, την Εκτελεστική, τη Δικαστική.

Στην εποχή μας όμως μέσα από τη συνθετότητα των διοργανικών και μεταδιοργανικών κοινωνιών έχει αναδειχτεί πολύ δυναμικά ένα δίδυμο εξουσίας με τρομακτική ισχύ. Στο νέο δίδυμο εξουσίας συμπεκνώνονται με τη δική τους οντότητα τα σύμβολα της εποχής μας, τα ΜΜΕ και το χρήμα. Με την «πυρηνική σύντηξη» του χρήματος και των ΜΜΕ έχουν δημιουργηθεί πολυπλόκαμα οικονομικά συμφέροντα με ζωτικούς χώρους, με επεκτατικές διαθέσεις, με μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές βλέψεις.

Αυτή η εξέλιξη προκαλεί ανησυχίες, φόβους. Και προβληματισμούς για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων δημοκρατιών για τους θεσμούς μιας ανοιχτής κοινωνίας, για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών.

Το 3+2 μπορεί να αποτελέσει έναν κώδικα συνεννόησης και ερμηνείας για την πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών. Οι εξουσίες θα μπορούσαν και θα έπρεπε να ήταν χωριστές, αυτόνομες, οριοθετημένες. Όμως πολλές φορές, αν όχι πάντα, σε πολλές χώρες, αν όχι σε όλες, οι 5 (3+2) εξουσίες συνασπίζονται, διαχέονται, δικτυώνονται και που και που βραχυκυκλώνονται. Η μια πολιορκεί και περικυκλώνει και αλώνει και υποτάσσει την άλλη. Η μια γεννάει ή καθορίζει την αναπαραγωγή ή την επέκτασή της άλλης. Έτσι απλώνεται ένας τεράστιος ομφάλιος λώρος που αρκετές φορές συνδέει και ενώνει τα πάντα. Έτσι είναι δυνατόν, αν δεν υπάρχουν προστατευτικοί θεσμοί να αναπτυχθεί μια «αιμομεικτική» σχέση ανάμεσα στην πολιτική, τα ΜΜΕ και το χρήμα, που μπορεί να αποδειχτεί μια «ολέθρια σχέση» για τη Δημοκρατία και τις ελευθερίες.

Μια απλή ανάλυση του Μετεκλογικού Πενταπολιτικού Πολιτικού Συστήματος οδηγεί σε ασφαλές συμπέρασμα για τις δυνατότητες των κομμάτων.

Η συντηρητική παράταξη για μια ακόμα φορά είναι πολυσυνδυασμένη και εκφράζει ένα μειοψηφικό ρεύμα. Η Ν.Δ. συρρικνωμένη, ηττημένη, απομονωμένη και αιχμάλωτη στην νοσταλγία της Βασιλείας και

της Άκρας Δεξιάς όπως και με στιγματισμένο το «ύφος και το ήθος» της εξουσίας της είναι αδύνατο να ανασυγκροτηθεί, να αυτο-μεταρρυθμιστεί χωρίς να διακυβευτεί και πάλι την ενότητά της.

Η Πολιτική Άνοιξη νεογέννητη με υπαρκτή παρουσία και ξεχωριστή φωνή δίνει μια μάχη με το χρόνο και την αξιοπιστία της και παρακολουθεί την κίνηση του εκκρεμούς τότε στην Άκρα Δεξιά και τότε στην Κεντροδεξιά.

Οι φορείς και οι κληρονόμοι της Παραδοσιακής Αριστεράς βρίσκονται στο ναδίρ της επιρροής τους ύστερα από διασπάσεις και ήττες, βρίσκονται σε πλήρη αδυναμία συλλογικής παρέμβασης και κοινωνικής δράσης.

Το ΚΚΕ ως παραδοσιακός πόλος είναι μεν υπαρκτός αλλά με αδύνατη επαγγελία και αντίστοιχο με την εποχή μας λόγο.

Ο ΣΥΝ ως εκσυγχρονιστικός πόλος είναι υπαρκτός αλλά δυστυχώς χωρίς κοινωνο-βουλευτική έκφραση, εσωστρεφής και με χιλιάδες υπαρκτά ερωτηματικά. Ο ζωτικός χώρος του βαθμιαία θα συρρικνώνεται γιατί τα κοινωνικά, τα προγραμματικά και τα ιδεολογικά προτάγματά του καλύπτονται από το ΠΑΣΟΚ.

Είναι αναμφισβήτητη αλήθεια ότι το μεγάλο βάρος και ο καθοριστικός ρόλος για τη νέα μεταπολίτευση πέφτει στο ΠΑΣΟΚ. Είναι σαφές ότι το 1994 η ηγεμονία του λόγου και του σχεδιασμού όπως και η πρωτοβουλία των κινήσεων ανήκει στο ΠΑΣΟΚ και στον Ανδρέα Γ. Παπανδρέου. Είχα και εγώ τη γνώμη ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να διαμορφώσει τα δεδομένα, τις προϋποθέσεις και τους θεσμούς ενός ολοκληρωμένου ιστορικού κύκλου. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά «Μνήμης του Μέλλοντος» με τις ισορροπίες, τις απαιτήσεις και τις δυναμικές της είναι διαφορετικά από τα στενά όρια μιας απλής διακυβέρνησης γιατί για να ζήσουν ως Ελλάδα και ως Ελληνισμός απαιτούν οξυδέρκεια και διάρκεια στο σχεδιασμό.

Με σταθερό σημείο αναφοράς ένα ενωμένο, δυνατό και πλειοψηφικό ΠΑΣΟΚ, με δημοκρατική δομή και λειτουργία, με πατριωτικούς, σύγχρονους, ευρωπαϊκούς και προοδευτικούς προσανατολισμούς, σίγουρα θα αποτελεί την εγγύηση και τον κορμό για ένα νέο πολιτικό και κοινωνικό τοπίο όπως και για τη συντεταγμένη πορεία της Ελλάδας για τις επόμενες δεκαετίες. Αυτό που «ξεχάσαμε» ή δεν θελήσαμε να πράξουμε το 1985 έχουμε την υποχρέωση να το πράξουμε με πρωτοβουλίες τώρα, έστω με καθυστέρηση. Το ΠΑΣΟΚ με τις πρωτοβουλίες μπορεί να συμβάλει θετικά στον επανακαθορισμό της στρατηγικής και της φυσιογνωμίας των κομμάτων και της Δεξιάς και της Παραδοσιακής Αριστεράς. Κυρίως όμως έχει χρέος με εμπνευσμένες πρωτοβουλίες και πράξεις να αναζωογονήσει τη σχέση των πολιτών με την πολιτική, των Ελλήνων με την πατρίδα και τον Ελληνισμό, των «ιδιωτών» και των «συντεχνιών» με τη συνοχή και το συλλογικό όραμα μιας δίκαιης και δημιουργικής κοινωνίας.

Η νέα μεταπολίτευση για τη χώρα και η ανάταση όλων των Ελλήνων για την πορεία μας σε έναν άλλο ιστορικό κύκλο έχουν ως προ-απαιτούμενο τη θετική υπέρβαση και την αναγέννηση και ουσιαστικά την «επανίδρυση» του ίδιου του ΠΑΣΟΚ. Ο Ανδρέας Παπανδρέου είναι αδιαμφισβήτητο ο άνθρωπος και ο μαχόμενος πολιτικός ο οποίος συμβολίζει τη συνέχεια μιας ιστορικής παράταξης και την ενότητα ενός ελλειδοφόρου και νικηφόρου ρεύματος. Είναι στο χέρι του να συνδέσει και αυτό το ρεύμα αλλά και το όνομά του με τους μεγάλους και ανοικτούς ορίζοντες της μεταπολίτευσης και όχι μόνο με την παρένθεση μιας διακυβέρνησης.